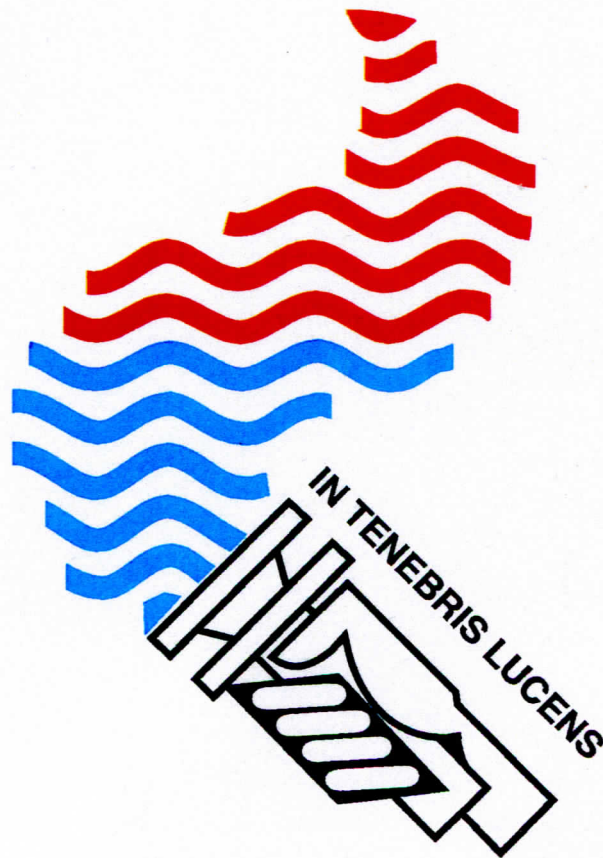

STG CONFIDENTIEEL

Directie Operatiën
Afdeling Landmacht
Afdeling Inlichtingen en Veiligheid
Sectie Inlichtingen
Nr 31110/4/190195

SUPINTREP DONJI VAKUF

stand datum 18 jan 1995

STG CONFIDENTIEEL

Inhoud

Inhoudsopgave	1
Betrokken partijen	2
Conflictpunten	4
Routes	7
Recente (gevechts)handelingen	9
Slagorde van de betrokken partijen	14

Bijlage:

A Beschrijving weer en terrein

Betrokken partijen

01. De in dit gebied aanwezige partijen zijn:

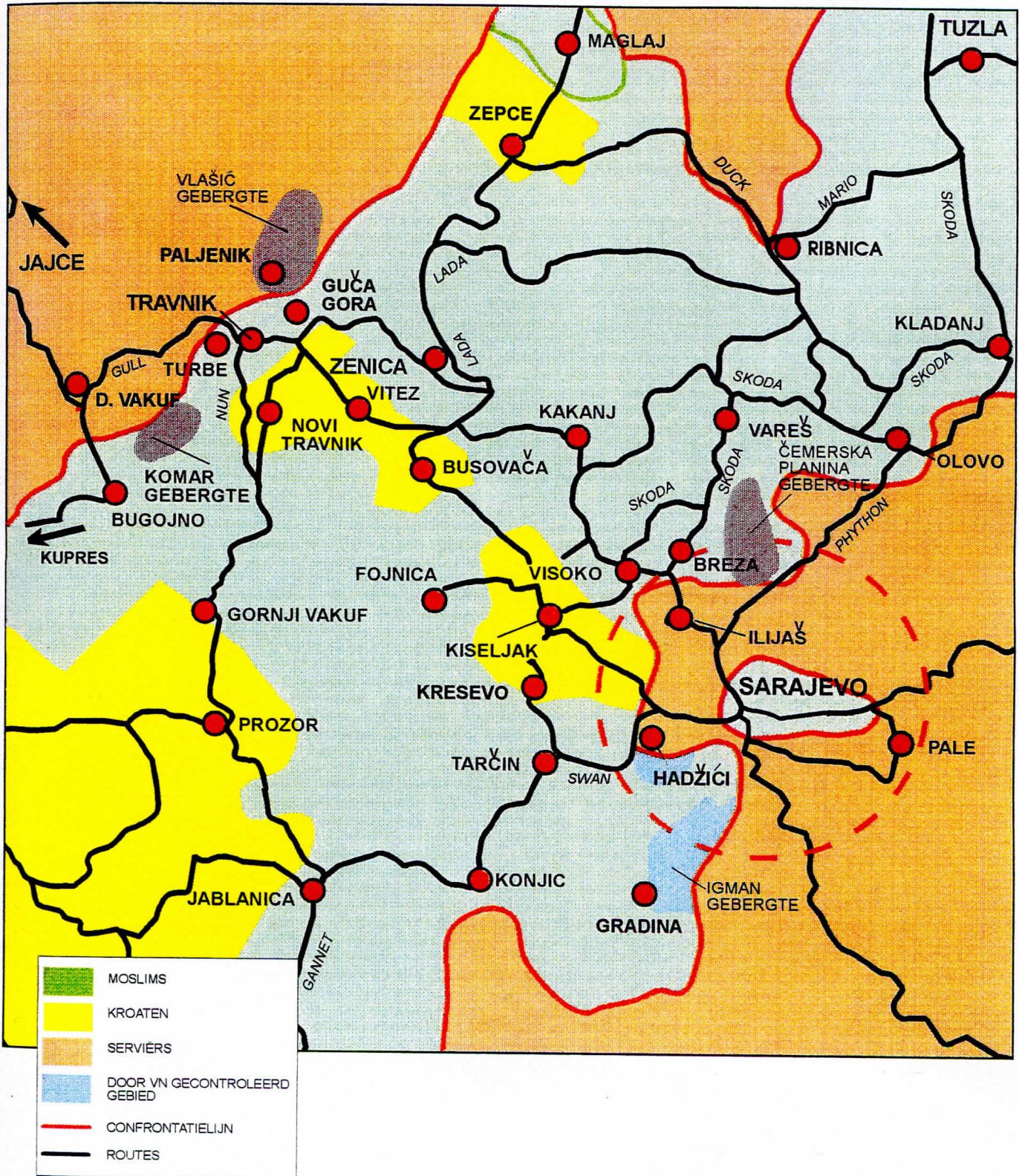
- De **HVO** (Bosnische-Kroaten) strijdkrachten in de VITEZ pocket (Zie afbeelding 1). Deze pocket omvat de plaatsen NOVI TRAVNIK¹ (YK1294), NOVA-BILA (YJ1896), VITEZ (YJ2392) en BUSOVAČA (YJ30860. Binnen deze pocket bevindt zich een kleine moslimgemeenschap te STARI²VITEZ (YJ2392).
- De **ABiH** (moslim) strijdkrachten welke de VITEZ pocket geheel omsluiten en ten westen van de pocket een confrontatielijn met de VRS (Bosnische-Serviërs) hebben.
- De **VRS** (Bosnische-Serviërs) strijdkrachten aan de westzijde van de confrontatielijn met de ABiH.

1 NOVI TRAVNIK staat op een aantal (oudere) kaarten nog vermeld onder haar oude naam PUCAREVO.

2 Stari = oud

Afbeelding 1

Centraal BOSNIË

Conflictpunten

02. De problemen in dit gebied betreffen met name het gebruik door de ABiH van de verbindingsweg gelegen tussen BUGOJNO, DONJI VAKUF, TRAVNIK en VITEZ naar BUSOVAČA. In het verleden is om deze weg hevig gevochten. Vóór de vorming van de Federatie (een samenwerkingsverband tussen moslims en de Bosnische Kroaten) werd deze verbinding van BUSOVAČA via VITEZ naar NOVI TRAVNIK aan de zuidzijde gedomineerd door de HVO en aan de noordzijde door de ABiH. Door steun (ingrijpen) van de HV (de reguliere Kroatische strijdkrachten) werd de situatie van de HVO enigszins verbeterd.
03. Ondanks de vorming van de federatie is er nauwelijks sprake van integratie of samenwerking tussen de moslims en Bosnische Kroaten. De Bosnisch-Kroatische gemeenschap voelt zich geïsoleerd in centraal BOSNIË. Daarnaast beschuldigen de beide partijen elkaar, bijna voortdurend, van tegenwerking, propaganda-activiteiten of collaboratie.
04. Voordat de 'staakt-het-vuren' overeenkomst tussen de drie partijen (december '94) werd gesloten, trachtte de ABiH de plaats DONJI VAKUF te vermeesteren. Op dit ogenblik ligt DONJI VAKUF in door Bosnische Serviërs beheerst gebied.
05. De wens van de moslims, DONJI VAKUF in handen te krijgen, berust waarschijnlijk vooral op het feit dat de ABiH dan gebruik kan maken van de route GULL. Hierdoor zou weer een deel van een noord-zuid verbinding over moslimgebied zijn gerealiseerd (zie afbeelding 3). Als tweede is er het feit, dat DONJI VAKUF voor de oorlog een opština was met een moslim meerderheid (55%) (zie afbeelding 2). Verder is dit gebied volgens het vredesplan van de Contactgroep³ van september 1994, toegewezen aan de moslims. Tot nu toe echter hebben de pogingen van de ABiH om DONJI VAKUF te isoleren gefaald.
06. De routes GULL en ALBATROSS lopen voor een deel over door VRS beheerst gebied. Bij olopende spanning tussen de betrokken partijen worden deze routes, hetzij als pressiemiddel, hetzij door oorlogshandelingen, ontzegd aan de VN. Na de val van KUPRES, in september 1994, kwam een deel van de route Albatross ter beschikking van de ABiH. Verwacht werd, dat de ABiH direct de aanval zou voortzetten in noord-westelijke richting. Doel van deze actie was dan de verbindingsweg JAJCE - DONJI VAKUF geweest. Hiermee zou de bevoorrading van DONJI VAKUF zijn afgesneden en zou het gebruik van de route GULL, door de ABiH, dichterbij gebracht zijn.

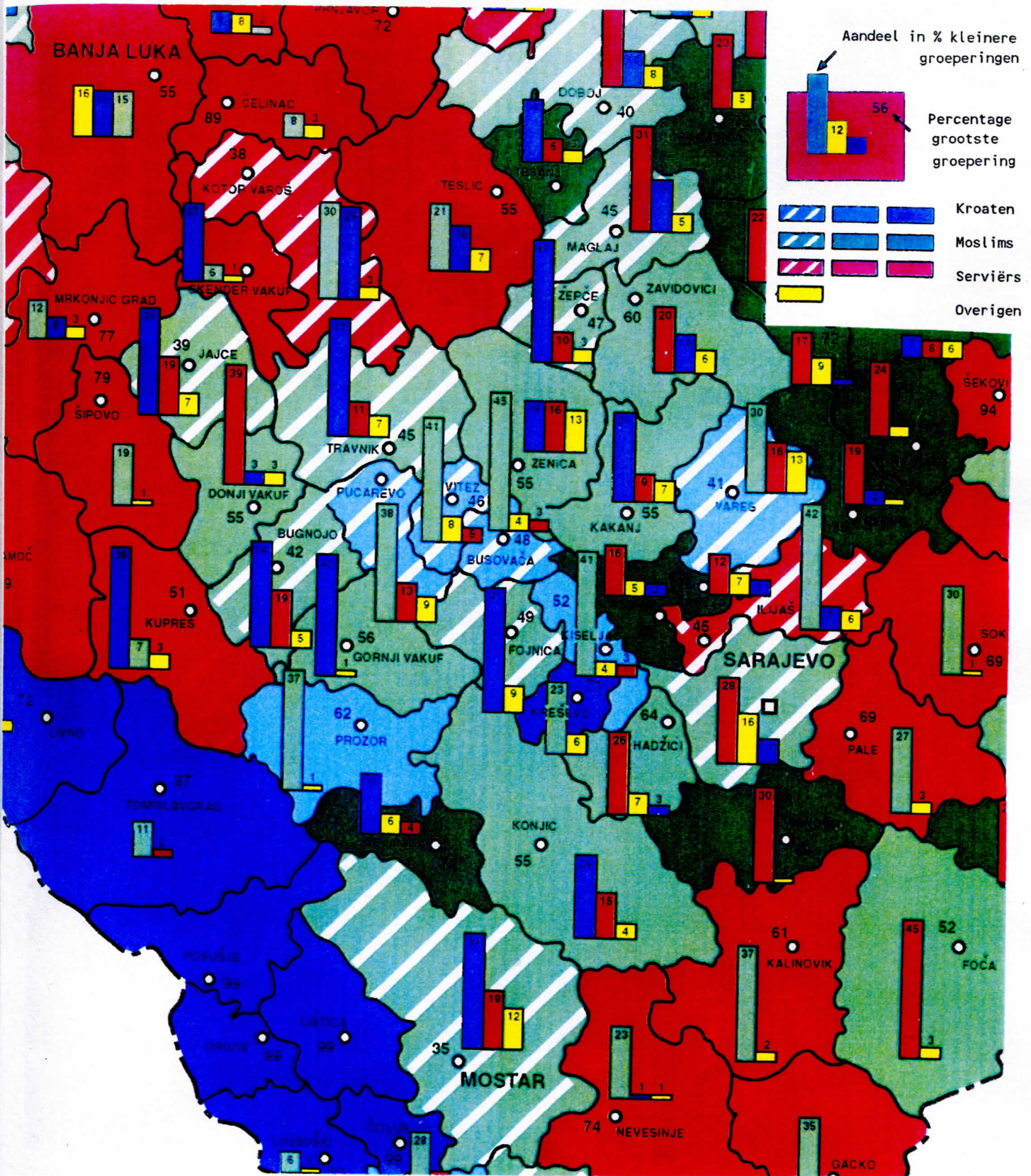
³ Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk, Russische Federatie, Frankrijk en Duitsland

Stg CONFIDENTIEEL

07. Niet uitgesloten moet worden, dat de ABiH in het voorjaar zal trachten haar doelstellingen ten aanzien van DONJI VAKUF alsnog met militaire middelen te realiseren. Zeker als de implementatie van de 'staakt het vuren' overeenkomst niet leidt tot het door de ABiH gewenste resultaat is hernieuwde militaire actie zeer wel mogelijk.

Stg CONFIDENTIEEL

Afbeelding 2 ETNISCHE SAMENSTELLING IN 1990

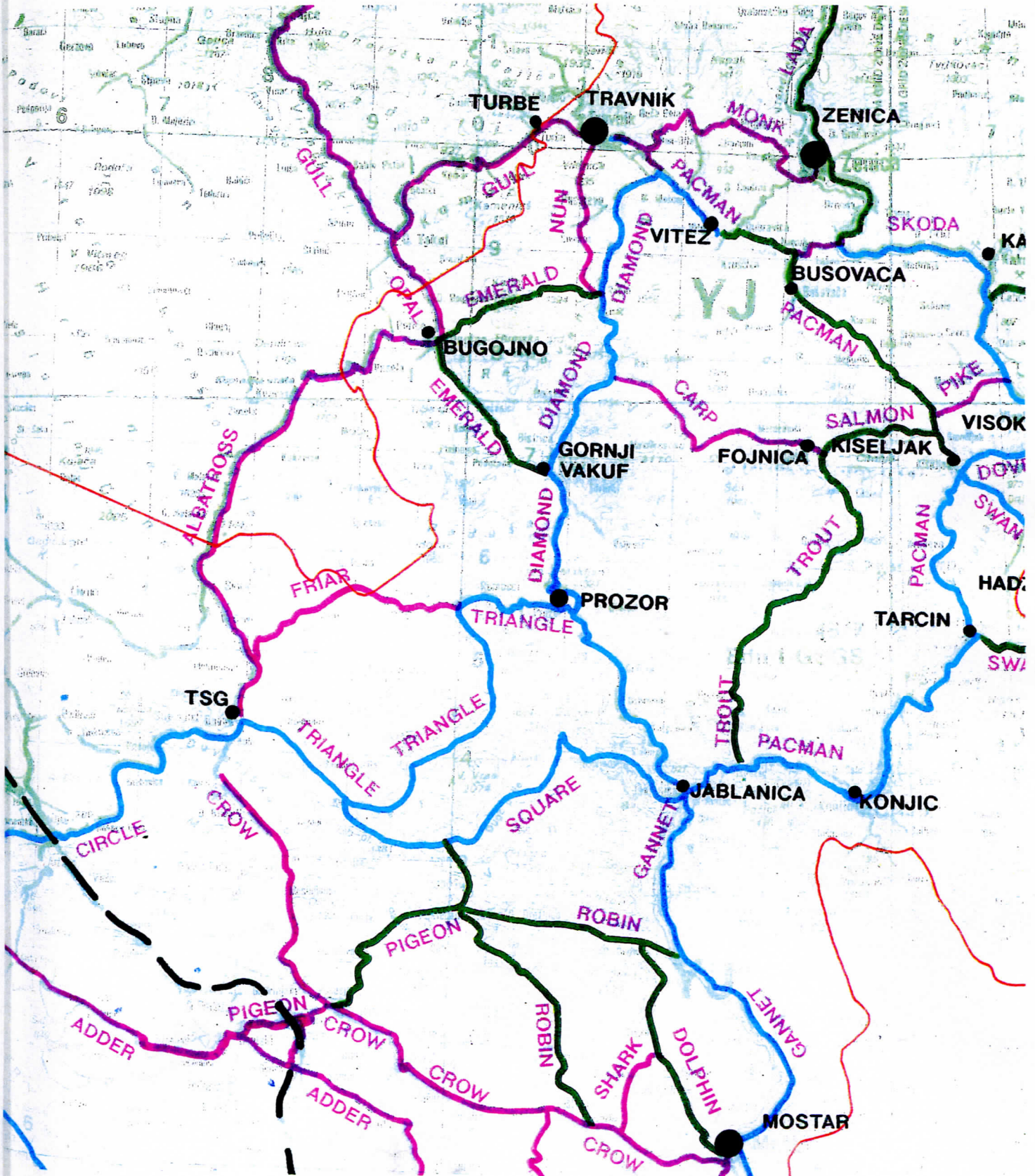

Routes

08. De in het gebied DONJI VAKUF - TURBE - TRAVNIK van belang zijnde routes (zie afbeelding 3) zijn de hoofdaanvoerroutes (blauw) DIAMOND en PACMAN en de secundaire routes (groen) EMERALD en een deel van PACMAN. De overige van belang zijnde (rode) routes in het gebied zijn ALBATROSS en MONK.
09. De routes NUN, GULL en OPAL worden niet in het 'overzicht wegen en bruggen' van BH-Command vermeld. Hierdoor zijn er geen representatieve gegevens voorhanden.
10. De hierna te melden situatie van de wegen is van 15 januari 1995. Wegen informatie:
 - Route DIAMOND is beperkt open. Sneeuwoverlast.
 - Route PACMAN is beperkt open. Conditie weg slecht. IJs en sneeuw op de weg. Slechts éénrichting-verkeer mogelijk. Gesloten van 21.00 tot 06.00 uur.
 - Route EMERALD is beperkt open. De route is gevaarlijk om te rijden. Alleen gebruiken voor essentieel vervoer.
 - Route ALBATROSS is gesloten. de route is geblokkeerd door HVO/ABiH check points onder andere bij BUGOJNO.
 - Route MONK is alleen open voor voertuigen met een harde overkapping, zonder aanhangwagen en met toestemming van Britbat I.
11. Het feit dat op dit ogenblik een VRS-Lso op het hoofdkwartier van sector North-East verblijft, veroorzaakt een toenemende spanning tussen ABiH en UNPROFOR. Het gevolg is, dat de toegangen tot Tuzla Airbase geblokkeerd zijn door de ABiH. Op dit ogenblik is niet te bepalen of nog meer UN-lokaties zullen worden afgesloten en/of andere beperkingen zullen worden opgelegd. Verder is niet te bepalen of de problemen beperkt zullen blijven tot TUZLA en omgeving.

Afbeelding 3

Routes midden BOSNIË

Recente (gevechts)handelingen

12. Hieronder worden de (gevechts)handelingen van het afgelopen halfjaar, van week tot week, gemeld, voor zover van invloed op de huidige situatie in de omgeving van TURBE en DONJI VAKUF. Waar nodig is de omgeving TURBE en DONJI VAKUF ruim geïnterpreteerd. (Zie afbeelding 4)

1994

- week 26 Aansporing van de Bosnische commandant Delic om een gezamenlijk een HVO/ABiH bevrijdingsoffensief te beginnen. Beschietingen in omgeving TURBE en TRAVNIK tussen de VRS en de ABiH.
- week 27 7 (ABiH) Korps heeft een offensief ingezet in de omgeving van TURBE-BUGOJNO. Doel van de ABiH is het veroveren van het VLAŠIĆ-gebergte. BUGOJNO werd hevig beschoten door de VRS.
- week 28 Nabij KISELJAK verplaatst de HVO haar wapens naar de oostelijke confrontatielijn, omdat de VRS daar, volgens de HVO, troepen samentrekt.
- week 29 Op 11 juli is besloten de wegen van TRAVNIK, VITEZ, BUSOVAČA en KISELJAK open te stellen voor zowel Moslims als Bosnische Kroaten, met gezamenlijke (HVO/ABiH) controleposten in GORNJI VAKUF, NOVI TRAVNIK en BUSOVAČA.
- week 31 Servische bewoners van DONJI VAKUF en JAJCE hebben hun huizen in brand gestoken. Dit gebied is volgens het vredesplan toegewezen aan de Moslims.
- week 32 Samenwerking tussen HVO en ABiH in de omgeving van VITEZ laat te wensen over. Volgens BH-Command kwamen de HVO leden t.b.v. een gezamenlijke patrouille (UN, HVO en ABiH) niet opdagen. Ten oosten van PROZOR verloopt de samenwerking beter.
- week 33 Er zijn plannen ontwikkeld om te komen tot gezamenlijke (HVO/ABiH) commando's op korps- en operationeel groeps niveau. De brigades zouden gevrijwaard blijven van een gezamenlijk commando. De ABiH heeft de aanval ingezet op het VLAŠIĆ-gebergte ten noorden van TRAVNIK. De VRS zou als vergelding TRAVNIK hebben beschoten.
- week 34 In het gebied DONJI VAKUF - BUGOJNO vinden nog steeds gevechten plaats tussen 19 (VRS) Infbrig en 7 (ABiH) Korps. Zwaartepunt ligt op het VLAŠIĆ-gebergte. De VRS voert artilleriebeschietingen uit op TRAVNIK als vergelding voor de aanvallen van de ABiH.
- week 35 De Moslims beschuldigen de commandant 111 (HVO) Infbrig van collaboratie met de VRS. Deze commandant zou de VRS toestemming hebben gegeven troepen te verplaatsen via zijn gebied van verantwoordelijkheid. De HVO zegt dat de moslims anti-HVO propaganda verspreiden via de radio. In VITEZ en KRUSČICA (omgeving VITEZ) doen zich incidenten voor tussen de HVO en de ABiH.
- week 37 Ten zuidwesten van BUGOJNO voert de VRS verstrekingen aan. Dit gebied, dat nu beheerst wordt door de HVO, is in het vredesplan van de Contactgroep toegewezen aan de

Stg CONFIDENTIEEL

- Bosnische Serviërs. De Bosnische Kroaten zijn bang dat de Bosnische Serviërs deze positie zullen gebruiken om eventueel door te steken naar de Adriatische Zee. De HVO is bang zo'n aanval niet te kunnen weerstaan.
- Week 38 De moslims zouden hebben gedreigd het Kroatische VITEZ te vernietigen als de HVO de route ZENICA-TRAVNIK niet openstellen voor de ABiH troepen. Hoewel er in TRAVNIK een totale scheiding van troepen is bereikt, is men deze week elders begonnen met het uitvoeren van gezamenlijke patrouilles. In ZENICA bevinden zich extremistische Palestijnse en Jordaanse Mujaheddin. Hun invloed zou evenwel tanende zijn door weerstand van de lokale bevolking. De Iraanse Mujaheddin zouden ZENICA reeds hebben verlaten nadat er onenigheid was ontstaan tussen leden met verschillende etnische achtergronden. Zij zouden zich hebben aangesloten bij een groep 'Arabische' Mujaheddin van 450-500 man sterk, die opereert in het gebied BUGOJNO-TURBE-TRAVNIK en mogelijk KONJIC.
- week 39 De aanvallen van 7 (ABiH) Korps in de omgeving van DONJI VAKUF en het VLAŠIĆ-gebergte zijn mogelijk vastgelopen. De moslims voeren voorraden aan en hergroeperen.
- week 40 Ten noorden van BUGOJNO en het VLAŠIĆ-gebergte, heeft de ABiH haar bevoorradingsoperatie voltooid en zal mogelijk de aanvallen langs de confrontatielijn bij DONJI VAKUF hervatten.
- week 41 De ABiH heeft ten oosten van BUGOJNO een klein offensief ingezet, vermoedelijk ter vermeerstering van de omgeving van KOŠĆANI (9 km ten noordoosten van BUGOJNO op XJ8885) dan wel het dorp zelf. Op 11 oktober werden grote aantallen bewapende ABiH militairen waargenomen in BUGOJNO, die zich later verplaatsen in de richting KOŠĆANI.
- week 42 De ABiH heeft een offensief ingezet in de omgeving van BUGOJNO met de bedoeling KOŠĆANI (XJ8885) of het gebergte ten westen van KOŠĆANI te vermeesteren. BUGOJNO werd als vergelding voor deze ABiH aanval door de VRS op 19 oktober hevig beschoten, evenals de confrontatielijn ten zuiden van DONJI VAKUF.
- week 43 Bij BUGOJNO zet de ABiH haar offensief voort, aanvankelijk in de richting van KOŠĆANI maar momenteel met het accent van de aanval ten westen van BUGOJNO. Hierbij was sprake van een opmerkelijke artillerie-inzet door de ABiH. Later in de week namen de beschietingen af. Als vergelding beschiet de VRS de stad BUGOJNO. Er worden, mogelijk als gevolg van een troepenrotatie, 600 extra ABiH soldaten rond BUGOJNO waargenomen. Tevens wordt melding gemaakt van de aanwezigheid van een veertigtal Mujaheddin strijders.
- week 44 Het afnemen van de beschietingen door de VRS op BUGOJNO houdt mogelijk verband met het concentreren op de confrontatielijn en/of het selectief gebruik van munitie voor komende acties. Wel is als vergelding een SA-2 als gronddoelraket ingezet tegen de stad. Bij een ABiH verplaatsing op 30 oktober van ca. 300 soldaten in de rich-

Stg CONFIDENTIEEL

ting van BUGOJNO werden enkele T-55 tanks, M-56 artilleriestukken en getrokken M-63 meervoudige raketwerpers meegevoerd. Mogelijk zet zich het offensief van de ABiH voort in de richting van DONJI VAKUF.

week 45

Op 4 november worden ABiH soldaten (mogelijk 500 man) waargenomen op de route DIAMOND, die in noordelijke richting verplaatste. Deze troepen zijn mogelijk afkomstig uit KRUPA, waar 317 (ABiH) Infbrig was gelokaliseerd. Dit kan duiden op een troepenrotatie, maar omdat de verplaatsing plaatsvond in de richting van BUGOJNO kan het ook duiden op een hergroepering van de ABiH troepen. Verder mobiliseert de ABiH troepen ten einde de aanval op DONJI VAKUF in te zetten. Buitenwijken van deze stad zouden reeds in handen zijn van de moslims. Het is niet uitgesloten dat, als de aanval goed verloopt, het offensief daarna wordt voortgezet in de richting JAJCE, 30 kilometer noordwestelijk van DONJI VAKUF. Deze stad is van belang voor de ABiH, daar zij de schakel vormt tussen BANJA LUKA en BUGOJNO en binnen het aan de Moslim-Kroatische Federatie toegewezen gebied ligt.

week 46

Als gevolg van meningsverschillen over de leverantie van water en gas aan het naburige NOVI TRAVNIK is tussen de ABiH en de HVO te VITEZ onenigheid ontstaan. Zo was er onenigheid tussen de ABiH en de Kroatische politie, waarbij de moslimpolitie de HVO verbood de VITEZ-pocket in te rijden. Op dezelfde wijze hield de Kroatische politie voertuigen met een Bosnische kentekenplaat aan die de pocket wilden verlaten. In de omgeving van PRUSAC (XJ8085, tussen DONJI VAKUF en BUGOJNO) heeft de ABiH een klein offensief ingezet in het gebied ten westen en ten noorden van de stad en de hoogte ten noordoosten van DONJI VAKUF. Langs de route tussen TRAVNIK en DONJI VAKUF tracht de ABiH met artilleriebeschietingen de hoogte KOMAR te vermeesteren. In het gebied vinden veel troepenverplaatsingen plaats, met name op de routes Emerald en DIAMOND (zie afbeeldingen 3 en 4). Op 11 november passeren, op route Emerald, circa 200 ABiH soldaten in de richting van BUGOJNO. Later deze dag werd op de route Emerald nog eens een honderdtal ABiH soldaten waargenomen.

week 47

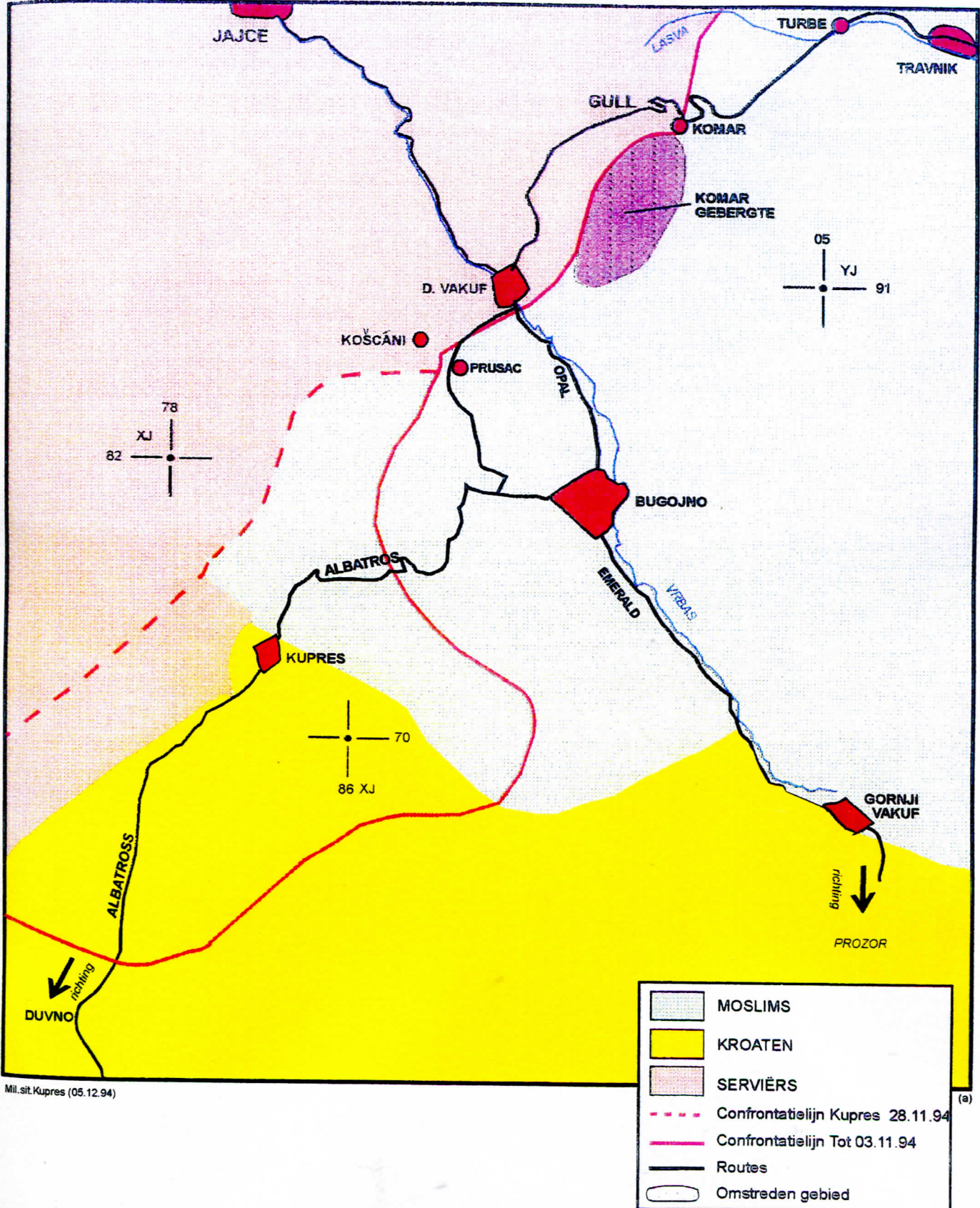
De ABiH-aanvallen op KOŠĆANI lopen vast op de verdediging door de VRS in het gebied. De ABiH tracht nu een misleidingsaanval tussen de KOMAR-hoogte en TURBE tot stand te brengen, waardoor de VRS gedwongen zou worden troepen te verplaatsen naar dit gebied. Indien deze opzet slaagt, zal de ABiH vermoedelijk trachten de verbinding tussen JAJCE en DONJI VAKUF te verbreken, waardoor DONJI VAKUF geïsoleerd zou worden. Daartoe tracht de ABiH zich nu te concentreren op de hoogten in het zuidwesten en noordwesten van die stad. In de omgeving van KUPRES vinden voortdurende artillerie- en mortierbeschietingen plaats tussen de VRS enerzijds en de HVO/ABiH anderzijds.

Stg CONFIDENTIEEL

- week 48 In de omgeving van KUPRES duren de gevechten voort (zie afbeelding 4). De ABiH tracht de hoogte te vermeesteren bij PRUSAC (XJ 8985), waardoor zicht wordt geboden op DONJI VAKUF. De aanval stuit echter op veel weerstand van de VRS. De VRS heeft inmiddels DONJI VAKUF versterkt met tanks. Ook in de omgeving van het KOMAR-gebergte worden schietincidenten gemeld. Hoewel er al geruime tijd sprake is van aanvoer van troepen door de ABiH in de omgeving van de stad DONJI VAKUF is een aanval op de stad nog uitgebleven. Vermoedelijk wordt eerst getracht de verbinding JAJCE-DONJI VAKUF te verbreken om versterkingen door de VRS naar de stad onmogelijk te maken. Mogelijk wordt zelfs gewacht op slechtere weersomstandigheden (sneeuwval), waarbij de terreinomstandigheden dan in het voordeel van de ABiH zullen zijn.
- week 49 In de omgeving van KUPRES, KOMAR hoogte en PRUSAC alsmede KOŠĆANI worden sporadische schietincidenten gemeld. De ABiH vuurde vermoedelijk een AT-3 (SAGGER) ten noorden van BUGOJNO af. Als vergelding reageerde de VRS met een beschieting met een tweetal, vermoedelijk eveneens AT-3 raketten. Tot dusver werd inzet van de AT-3 in de omgeving GORNJI VAKUF niet eerder waargenomen.
- week 50 In de omgeving van TRAVNIK worden troepenverplaatsingen waargenomen welke vermoedelijk als normale troepenrotaties kunnen worden aangemerkt.
- 1995**
- week 1 De commandant van 90 (HVO) Territoriaal Verdedigings Regiment in NOVI TRAVNIK heeft verklaard dat van samenwerking tussen HVO en ABiH geen sprake is. Deze berichten over gezamenlijke operaties berusten op propaganda.
- week 2 De commandant van 7 (ABiH) Korps, hoofdkwartier te TRAVNIK, heeft UNPROFOR laten weten dat hij niet zal instemmen met VN-controlevluchten boven zijn gebied van verantwoordelijkheid, tenzij daarvoor vooraf toestemming is gegeven. Hij dreigende met wapengeweld tegen eventuele ongeautoriseerde helikoptervluchten.

Afbeelding 4

Detailkaart BUGOJNO - DONJI VAKUF

Mil. sit. Kupres (05.12.94)

Stg CONFIDENTIEEL

Slagorde van de betrokken partijen

13. In de hierna volgende punten staan de sterkten, lokatie en zover bekend gerelateerd materieel vermeld. Voor detail informatie wordt verwezen naar het door DOKL, I&V, Inl-A vervaardigde:

- slagordebasisdocument BOSNIË-HERZEGOWINA (d.d. 19 augustus 1994, nr 29776/4/120894)
- diverse Identificatie Handboeken Materieel.

14. **VRS:**

2 KRAJINA KORPS, BOS. PETROVAC (XK 083034)
6 INF BRIG, GLAMOC (XJ 4878)

30 KRAJISKA DIV, SIPOVO (XK 6605)

7 INF BRIG, omgeving KUPRES (XJ 8273),
incl tankbat, 20 x T-55 / 10 x APC
totaal 1500 man, art: 6x 155 mm, 6x 105 mm, 6x 120
mm, 6x 130 mm, 1 mvrkw, 12x mr 120 mm

19 INF BRIG, DONJI VAKUF (XJ 9190),
3x T-55/ 1x t-34, totaal 1250 man

22 INF BRIG, VITOVlje (XK 9811),
4 bats totaal 3500 man

15. **ABiH:**

7 KORPS, TRAVNIK (YK 1200)

OP GP WEST, BUGOJNO (YJ 9381)

305 INF BRIG, SENKOVICI (YJ 0889)
Jajce brig, SPF bergbrig

307 INF BRIG, BUGOJNO (XJ 9381)
2x T-34, 15x mr 82/120mm, 1x ZIS-3, 2x D-30, 3x
40mm AAA, 3x 20/30mm AAA

317 INF BRIG, KRUPA (YJ 0770)
1x T-55, 3x 120mm mr, 6x 82 mm mr, 20x 60 mm mr, 1x
BVP M80

370 INF BRIG, BUGOJNO (XJ 9381)

OP GP BOSANSKA KRAJINA, TRAVNIK (YK 1200)
4x T-55

17 INF BRIG, omgeving ROVNA (YJ 0087)

27 INF BRIG, MENURICI MEHURIC (YK 1805)
4x Bat

Stg CONFIDENTIEEL

Stg CONFIDENTIEEL

- 37 INF BRIG, BABICI (YK 1004)
- 306 INF BRIG, GUCO GORA (YK 1702)
- 308 INF BRIG, OPARA (YJ 1395)
3x Bat
- 312 MOTINF BRIG, omgeving BUGOJNO (XJ 9381)
- 325 INF BRIG, omgeving VLASIC (YK 1405)

16. HVO:

HVO Comm MIDDEN BOSNIE, VITEZ (YJ 2194)

1 OP GP

- 3 GDE BRIG, VITEZ (YJ 2899)
- 90 TV REG, STOJKOVICI (YJ 144964)
ex Stjepan Tomasevic / 2 Inf brig
Nam deel aan offensief bij KUPRES.
- 91 TV REG, NOVA BILA (YJ 2199)
ex Travnik/Frankopan brig.
4e bat (MP) = JOKERI⁴
- 92 TV REG, VITEZ (YJ 2392)
- VITEZOVI, ZASELJE (YJ 1790)
SPF, (zie voetnoot 1)

HVO Comm NOORD

- 79 TV REG, DUVNO (XJ 8043)
totaal 2500 man, 5x bat
- 104 INF BRIG, GORNJI VAKUF (YJ 0458)
ex Lasvanska / Edvard Kvaternik brig
1 bat heet Zwarte Donder, 3x T-55/ 1x M-46
- 55 TV REG, DUVNO (XJ 8274)
nam deel aan KUPRES offensief
totaal 2100 man
- 43 TV REG, PIDRIS (YJ 0568)
mogelijk verplaatst naar KUPRES
4x bat.
- 42 TV REG, PROZOR (YJ 0956)
ex Rama / 1 Infbrig

⁴ Zie voor meer informatie het supintrep paramilitaire/extremistische groeperingen/eenheden in Bosnië-Herzegowina.

Stg CONFIDENTIEEL

3x bat, 9x T55, 1x ZSU 57-2, BRDM-2, 1x M80, 1x BOV
3, 2x 40 mm AAA, 4x D30, M77

80 TV REG, LIVNO (XJ 6254)
ex Petar Kresimir IV
5x bat

PRISCA BRIG o/i lokatie

17. Betekenis van de gebruikte afkortingen:
OP GP	- Operationele Groep
TV	- Territoriale Verdediging
SPF	- Special Forces

Stg CONFIDENTIEEL